

„Koudelka se musel opotit.“ Generál Šedivý: Někdo se snaží z toho vybruslit. Varuji Babiše

- CZ24 News | 20. dubna 2021

ČESKO: Když chtěl premiér původně zveřejňovat zprávu Bezpečnostní zpravodajské služby k výbuchu ve Vrběticích, to se musel její šéf Michal Koudelka opotit. Generál a bývalý náčelník Generálního štábu Armády České republiky Jiří Šedivý se po poslední tiskové konferenci vlády obává, aby se Česko nakonec neomlouvalo Rusům, že vyhostilo jejich diplomaty. Takové chování označil za bezpáteční a zdůraznil, že se jednalo o vojenský útok na našem území s miliardovou škodou a ztrátami na životech. Spekulace o celém případu prý spouští právě různorodá vyjádření politiků bez vzájemné dohody.

Generál Jiří Šedivý při své znalosti fungování zpravodajských služeb z dob, kdy působil jako náčelník generálního štábu, nepochybuje, že se na výbuchu ve Vrběticích podíleli ruští agenti. „Vždy jsem znal metody, které naši zpravodajci používali, znal jsem zpravodajce, hlavně ty z vyšších pozic. Zkrátka to jsou lidé rozumní, lidé, kteří přesně vědí, co chtějí, kteří vědí, kam směřuje jejich aktivita. Pokud zpravodajci řekli, že to v hrubých rysech probíhalo takto, že jde o velký podíl zpravodajských služeb u těchto dvou osob a pravděpodobně se na tom podíleli i další, kteří později v počtu osmnácti potvrzených zpravodajců před chvílí odletěli z Prahy, tak já to беру jako stoprocentní zjištění,“ řekl

Zásadní věcí je najít maximální možnou míru poznání aktivit, které tu Rusové prováděli a jak se do toho zapojovaly ještě další osoby, o nichž se zatím neví. Současně zdůraznil, že nevěří, že by do akce nebyli zapojeni ještě další spolupracovníci z řad Čechů a takovou možnost nelze vyloučit. V souvislosti s tím připomněl nedávnou aféru v Bulharsku, kde vysoce postavení důstojníci pracovali pro ruskou zpravodajskou službu. „Je potřeba velmi důkladně prověřit všechny vztahy, které tu byly a mít stoprocentní jistotu, což může trvat mnoho dalších let, protože zpravodajci pracují určitým

způsobem." Připomněl, jak pohled na sociální sítě prozradí, že část české společnosti je proruský naladěná a někdo se mohl nechat například uplatit, aby spolupracoval.

Šedivý: Uzavřít ambasádu by nebylo rozumné

Sám by však nedoporučoval uzavření ruské ambasády, jak například na twitteru navrhoval generál Petr Pavel. Podle Šedivého je potřeba mít zastoupení státu na druhé straně: „Pravděpodobně bychom udělali něco, co není úplně rozumné. Ale co bychom měli udělat, je přijmout taková opatření, abychom vyrovnali počty a schopnosti funkčnosti ambasády naší a Rusů tady u nás. Jestli je narušena naše funkčnost ambasády z padesáti procent a některé oddělení či části jsou defekty anulovány téměř úplně, pak bychom měli stejně přistoupit i k Rusům,“ vysvětlil s tím, že pokud mají Rusové 135 diplomatů minus právě vyhoštěných 18, v budoucnu by jich měli mít jen šedesát – oproti našim 15 v Moskvě.

„Jednoduše momentálně ano, je to bolestivé a bylo by to bolestivé. Dokonce některé názory jsou takové, že bychom měli počet diplomatů dostat na úroveň jedna ku jedné – tedy na každého velvyslance jeden na druhé straně,“ podotkl Šedivý. S jakou reakcí však zásadně nesouhlasí, je vyjádření Andreje Babiše (ANO) na pondělní tiskové konferenci. Premiér na ní řekl, že se v případě výbuchu ve Vrběticích nejednalo o akt státního terorismu, a že agenti útočili na zboží bulharského obchodníka s vojenským materiálem Emiliana Gebreva. Ten je pak pravděpodobně prodal protivníkům Ruska. Podle Babiše je provádění podobných operací v České republice nepřijatelné a agenti ji navíc „zpackali“, když k výbuchu došlo dříve.

Nebudeme se Rusku ještě omlouvat?

Jiří Šedivý vidí jeho výroky jako mylnou interpretaci: „Myslím, že je to mylná interpretace, možná aby se z toho vybrusilo. Mám obavy, aby se nakonec nestalo, že se Rusům omluvíme, protože jsme poslali domů osmnáct jejich diplomatů. My sami se chováme bezpáteřně, když se útok vojenskými osobami a vojenskou silou na našem území snažíme zdůvodnit tím, že munice nebyla pravděpodobně česká, ale bulharská. Premiér zapomněl, že to bylo na území České republiky, došlo ke ztrátě dvou lidských životů, škoda činí více než miliardu korun, došlo k velkému politickému otřesu v České republice, a že akci provedli vlastně vojáci – tedy příslušníci ozbrojené moci jiného státu na našem území,“ řekl generál.

Podle něj bychom měli být trochu soudní a dávat jasný signál, že si nenecháme cokoliv líbit. Podle zdůvodnění by se prý mohlo zdát, že se, řečeno v uvozovkách, nic neděje a nakonec se omluvíme Rusům, že jsme jim vyexpedovali diplomaty. „Touhle přistoupivší filozofií by útok na Skripala v Salisbury ve Velké Británii neměl s Velkou Británií nic společného, protože chtěli otrávit ruského občana. Neměl by (premiér) podléhat názorů lidí, kteří si vymýšlejí a hledat únik, aby nebyli nařčení, že se spletli a něco udělali příliš silně,“ sdělil Šedivý.

Zveřejnit zprávu BIS? To se musel Koudelka opotit

Ke zveřejnění celé zprávy Bezpečnostní informační služby k celému případu dle bývalého náčelníka generálního štábu nemohlo dojít a je logické, že se nemůže prezentovat v takovém rozsahu, jak v prvopočátku naznačil premiér. Ten nakonec oznámil, že k tomu prozatím nemůže dojít. Podle Šedivého by to bylo velmi kontraproduktivní. Na doraz redakce, zda by měla být zveřejněna alespoň částečně kvůli spekulacím kolem operace, odpověděl, že spekulace se vynořují, protože dochází k několika různým vyjádřením, které spekulaci připravily nebo ji přímo vyvolaly. Například vyjádření premiéra a vicepremiéra Jana Hamáčka (ČSSD) potvrdila jeden z vleklých problémů České republiky. Jsou vydávána různá vyjádření bez vzájemné koordinace, což potenciálním protivníkům země ukazuje, a Rusům v každém případě, že tady neexistuje jednotný názor. „A vzhledem k tomu, že

neexistuje jednotný názor, je poměrně jednoduché soudržnost narušit, ať už falešnou indikací nebo zprávou, která ty politiky bude dále od cíle vzdalovat a bude ukazovat na to, že je možné vytvořit nějaký spor jen proto, že se sami nejsou schopni domluvit, co mají říkat," vysvětlil.

Je to právě Bezpečnostní informační služba (podle generála mohlo jít i o vojenské zpravodajce, ne vždy to musí být BIS, ale hovoří se především o BIS), která by měla zformulovat celé zdůvodnění a do toho zdůvodnění uvést všechny argumenty, které uvést může, aniž by ohrozila vyšetřování, vztahy, nebo aby nedošlo k odhalení například některých českých agentů a podobně. „Ale když premiér mluvil o zveřejnění, to se musel plukovník Koudelka (Michal, šéf BIS, pozn. red.) opotit, to je zkratka nemožné," dodal.

Varianta, že zbraně měly putovat na Ukrajinu, je reálná

Dlouhou dobu prověřování případu, když k výbuchům došlo před téměř sedmi lety, nepovažuje za nijak neobvyklou. Stačila potřeba něco prověřit, počkat na další zprávu nebo analytické práce. „Neviděl bych v tom žádné zásadní selhání, zkratka zpravodajské služby uvedly vážné varování s tím, že dokončují zprávu a politici ji dostanou do dvou týdnů. Argumenty, že od výbuchu uplynulo kolik let a do této doby jsme neměli žádnou zprávu, není správné. Zpravodajci pracovali v rozsahu, v jakém mohli, určitě pracovali se zahraničními zpravodaji a zkratka to vykrytalizovalo: Ano, byli to Rusové, byli to agenti a musíme se proti tomu bránit," sdělil generál Šedivý.

Co se týká teorií, zda zbraně měly cestovat do jiné země, například do válečných konfliktů tehdejší doby - například ukrajinský Krym nebo Sýrie, může na nich něco být. Podpořili ji navíc premiér s vicepremiérem. Takové oznámení nebo informace ale přináší více pochybností, než aby vnesla světlo do celého případu. „Možné to je, pravděpodobně zpravodajci v tomto smyslu vědí mnohem více. Uvidíme, jak se bude vyšetřování odvíjet dál a co vlastně ještě bude možno zveřejnit. Ale že tam je vztah mezi naší firmou a firmou bulharskou, kde dochází k obchodování a pravděpodobnému předprodeji munice ve válčící oblasti Ukrajiny, což je podle mne hlavní problém - u Sýrie není problém tak zásadní - je nasnadě. Ukrajina pravděpodobně Rusům hodně vadila, a pokud by něčemu takovému chtěli zabránit, tak to všechno do sebe zapadá. I když není jasné, proč by měli vkládat časované stroje či zařízení někde v muničáku v České republice. Stačilo by to v nestřeženém okamžiku udělat v Bulharsku. Je to jen spekulace, ale Bulharsko bude jedna ze stěžejních otázek, která se musí vyřešit," uvedl.

Teorie je dle jeho názoru navíc lehce uvěřitelná, protože každý obchod s vojenským materiálem musí být potvrzen licenční zprávou, která povoluje onen obchod uskutečnit. Musí být zároveň stanoven i konečný uživatel materiálu, což pravděpodobně byla bulharská společnost. „Pak je otázka Bulharů, aby si vyřešili, jestli měla společnost právo přeprodávat munici do nějaké oblasti, kde se válčí. To už není náš problém," míní generál.

Pro prezidenta to musí být hořká pilulka

Mlčení prezidenta k celé věci si vysvětluje jako zjišťování řady dalších informací, třeba z jiného zdroje. Nedivil by se prý, kdyby sháněl informace také z Ruska. „Prezident cestou svého mluvčího Jiřího Ovčáčka respektuje a stojí za rozhodnutími vlády České republiky, tím uznal, že k něčemu takovému došlo. Mimochodem, i to je ukázka, že zpráva je dostatečně přesná a vypovídající. Osobně si myslím, že v jeho případě musí být velmi zklamán tím, jakým způsobem se Rusko chová vůči České republice, protože on byl k ruskému režimu velmi vstřícný a myslím, že tohle pro něj musí být poměrně hořká pilulka," tvrdí.

Větší oporu čekal od Evropské unie: „Ale musím říci, že poslední odezva Evropské unie je tak vlažná, že jen potvrdila, že Evropská unie není Uníí, která stojí za všemi svými členy. Za těmi silnými ano,

ale za těmi menšími a slabšími ne. Evropská unie není schopná a není akceschopná zejména v krizových situacích. Je to špatně postavená organizace, špatně vedená organizace a bohužel se ve vedení projevují hlavně zájmy velkých států. Především teď by se měly ozvat právě velké státy, které řeknou: Ano, my svým potenciálem, schopnostmi a možnostmi, které máme, donutíme Rusko, aby respektovalo všechny normální vztahy a nedopouštělo se věcí, jaká se stala ve Vrběticích. To ale nikdo z nich neudělal, jde o jen formální postavení se za Českou republiku. Například Německo, které je strategickým partnerem pro Rusko v distribuci plynu na území severovýchodní části Evropy, je téměř neslyšitelné. To je obrovské varování a Evropská unie se nemůže divit, že řada států má vůči ní výhrady, ať už je to Visegrádská čtyřka obecně, ale výhrady mají i jiné státy, které cítí, že Evropská unie nesehrála roli, kterou by sehrávat měla," popsal redakci.

ROSATOM neměl nikdy být v seznamu

Vyloučení ruské společnosti ROSATOM z tendru na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany považuje za logické. Vakcínu Sputnik V by nechal bokem, protože její problém začal, když firmy nedodržely nasmlouvané dodávky vakcín s Evropskou unií. Kdyby prý povinnost splnily, tak se o Sputniku nikdo nebavil. U elektrárny pravděpodobně není důvod, aby ROSATOM postavil další jaderný blok v České republice s tím, že je realizace spojena s mnohými utajovanými informacemi, které se vážou na jadernou energetiku. Navíc po zkušenostech, které souvisí nejen s výbuchem ve Vrběticích, ale s chováním Ruska k Ukrajině, po anexi Krymu, dále sbližování s Čínou a zároveň postoji proti Spojeným státům a jejich působení na Dálném východě, se Rusko profiluje jako velmi silný protivník, který používá pro nás neakceptovatelné metody. „Z toho důvodu vůbec neměl v seznamu možných firem, které by postavily jaderný blok Dukovany, ROSATOM být," dodal Šedivý.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz>